

Platforma për të Drejtat e Njeriut

Constitutional Articles: Mbrojtja e Pronës

1. E drejta e pronës është e garantuar. 2. Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj, në pajtim me interesin publik. 3. Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. Republika e Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës mund të bëjë ekspropriimin e pronës nëse ky ekspropriim është i autorizuar me ligj, është i nevojshëm ose i përshtatshëm për arritjen e qëllimit publik ose përkrahjen e interesit publik, dhe pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilave ekspropriohehet. 4. Kontestet që lindin nga akti i Republikës së Kosovës ose autoritetit publik të Republikës së Kosovës për të cilat pretendohet se përbëjnë ekspropriimin, do të zgjidhen nga gjykata kompetente. 5. Prona intelektuale mbrohet me ligj.

Constitutional Paragraph: Neni 46 para 3

Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. Republika e Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës mund të bëjë ekspropriimin e pronës nëse ky ekspropriim është i autorizuar me ligj, është i nevojshëm ose i përshtatshëm për arritjen e qëllimit publik ose përkrahjen e interesit publik, dhe pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilave ekspropriohehet.

Instrumentet ndërkombëtare

KEDNJ

Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut dhe Protokollet e saj

Nenet

Prot. 1 neni 1

Çdo person fizik ose juridik ka të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë e tij. Askush nuk mund të privohet nga prona e tij, përveçse për arsye të interesit publik dhe në kushtet e parashikuara nga ligji dhe nga parimet e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare. Megjithatë, dispozitat e mëparshme nuk çenojnë të drejtën e Shteteve për të zbatuar ligje, që ato i çmojnë të nevojshme për të rregulluar përdorimin e pasurive në përputhje me interesin e përgjithshëm ose për të siguruar pagimin e taksave ose të kontributeve ose të gjobave të tjera

Ligjet

Nenet

1. Kompensimi bëhet në bazë të vlerës së tregut të pronës, e cila përcaktohet në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe aktet nënligjore të miratuara në përputhje me paragrafin 6. të këtij neni. 2. Kompensimi përfshin kompensimin e drejtpërdrejtë të dëmit i cili mund të dëshmohet, i cili i shkaktohet personit të shpronësuar si pasojë e shpronësimit plus vlerën e pronës së paluajtshme të shpronësuar, duke përfshirë – nëse është e aplikueshme - pjesët aksesore dhe frutat e saj. 3. Pavarësisht nga dispozitat më sipër, shprehimisht përcaktohet se gjatë përcaktimit të shumës së kompensimit e cila duhet të paguhet, nuk do të merren parasysh si vijon: 3.1. kosto ose vlera e çfarëdo përmirësimi të pronës, objekteve të ndërtuara ose të zgjeruara në pronë, ose pemët ose bimët e mbjellura në pronë pas datës në të cilën kushteve për shpallje të përcaktuara sipas paragrafit 8. të nenit 8 të këtij ligji janë përmbushur; 3.2. çfarëdo ndryshimi në vlerën e pronës së paluajtshme që ka ndodhur pas cilësdo nga këto dy data që ndodh më parë: 3.2.1. data e miratimit të vendimit për autorizimin e kryerjes së punëve përgatitore në pronë; ose 3.2.2. data e paraqitjes fillestare të kërkesës për shpronësim me të cilën kërkohet shpronësimi i pronës përkatëse; dhe 3.3. çfarëdo ndryshimi në vlerën e tregut të pronës së paluajtshme i cili ndodh para ngjarjeve të përcaktuara në nën-paragrafin 3.2. të këtij paragrafi, nëse ky ndryshim në vlerë mund të dëshmohet se ka ardhur si rezultat i manipulimit të çmimit ose tregut ose spekulimeve që kanë të bëjnë me çmimin ose tregun nga Personat ose të afërmit apo bashkëpunëtorët e tyre që kanë 18 pasur informata mbi shpronësimin e pritshëm ose të mundshëm të pronës përkatëse para këtyre ngjarjeve. 4. Përveç siç është përcaktuar shprehimisht në paragrafin 5. të këtij neni, asnjë kompensim nuk do të paguhet për humbjen e cilësdo ndërtesë ose objekti tjetër (të çfarëdo lloji), nëse ndërtesa ose objekti: 4.1. është ndërtuar në kundërshtim me cilindo ligj ose rregullore të aplikueshme; dhe 4.2. nuk kanë qenë në gjendje që të legalizohen sipas ligjit të Kosovës të aplikueshëm në datën e nxjerrjes së Vendimit Përfundimtar për shpronësim. Nëse, në datën e nxjerrjes së Vendimit Përfundimtar për shpronësim, një ndërtesë ose objekt i ndërtuar në mënyrë të jashtëligjshme është në gjendje që të legalizohet, mirëpo nuk është legalizuar, kompensimi për humbjen e kësaj ndërtese ose këtij objekti do të kufizohet vetëm në shpenzimet e dokumentuara për ndërtimin e saj. 5. Si përjashtim ndaj në paragrafit 4. të këtij neni, shprehimisht përcaktohet se kompensimi do të paguhet për objektet e shpronësuara të cilat janë ndërtuar në mënyrë ilegale në një pronë të paluajtshme private nga pronari i kësaj prone të paluajtshme nëse, dhe vetëm nëse: 5.1. në datën e fillimit të aktiviteteve të ndërtimit, ka qenë e pamundshme që pronari të marrë lejen e nevojshme të ndërtimit nga Autoriteti përkatës Komunal, për shkak se deri në atë datë nuk ishte nxjerrë ende një plan urbanistik ose hapësinor i cili e mbulon pronën e paluajtshme në fjalë; dhe, 5.2. në të gjitha aspektet tjera as objekti dhe as ndërtimi i tij nuk kanë qenë në kundërshtim me cilindo ligj ose rregullore të zbatueshme në atë kohë. Pronari i këtij objekti është i detyruar të dëshmojë datën në të cilën kanë filluar aktivitetet e ndërtimit dhe se që të dyja, objekti dhe ndërtimi i tij nuk kanë qenë në kundërshtim me cilindo ligj ose rregullore të zbatueshme në atë kohë. 6. Ministria e Ekonomisë dhe Financave do të miratojë akte nënligjore për përcaktimin e metodologjisë për llogaritjen e kompensimit për pronën e shpronësuar dhe dëmet që kanë të bëjnë me shpronësimin. Këto akte nënligjore duhet të jenë në përputhje me: 6.1. këtë nen 15, 6.2. vendimet e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; dhe 6.3. parimet ose udhëzimet tjera për llogaritjen e kompensimit të cilat janë nxjerrë ose sugjeruar nga organizatat ndërkombëtare financiare. Aktet nënligjore të lartpërmendura gjithashtu do të marrin parasysh standardet e vlerësimit të miratuara nga Ministria e Ekonomisë dhe Financave në përputhje me paragrafin 1. të nenit 12 të Rregullores së UNMIK-ut 2003/29 “për Tatimin mbi Pronën e Paluajtshme në Kosovë”.

Neni 4

LSHPP
LIGJI NR.03/L-
139 PËR
SHPRONËSIMIN
E PRONËS SË
PALUAJTSHME

1. Organi Shpronësues është i autorizuar të bëjë shpronësimin e pronës së paluajtshme vetëm pas përmbushjes së të gjitha kushteve në vijim. 4 1.1. shpronësimi bëhet në mënyrë të qartë dhe të drejtpërdrejtë për arritjen e një qëllimi të ligjshëm publik brenda kompetencave të tij të përcaktuara në paragrafët 2 ose 3 të këtij neni; 1.2. qëllimi i ligjshëm publik nuk mund të arrihet në mënyrë praktike pa kryerjen e Shpronësimit; 1.3. përfitimi publik nga shpronësimi është më i madh se interesat të cilat do të ndikohen negativisht nga Shpronësimi; dhe 1.4. prona e paluajtshme e cila është objekt i shpronësimit nuk është zgjedhur për arritjen e një qëllimi ose synimi diskriminues; dhe 1.5. Organi Shpronësues i ka përmbushur të gjitha dispozitat e aplikueshme të këtij ligji.

decisionTitle*

decisionDescription*

Papamichalopoulos
v Greece

(Application no. [14556/89](#))

Në çështjen Papamichalopoulos kundër Greqisë, aplikantëve ju ishte

Kozac?o?lu v.
Turkey

Kozac?o?lu v. Turkey [GC], no. 2334/03, § 63, 19 February 2009: Gjykata ka sqaruar se [shqetësim

Tre Traktörer AB
v. Sweden, 7 July

Tre Traktörer AB v. Sweden, 7 July 1989: Aplikantit iu hoq një licencë e alkoolit për një restorant n e çështjes, një ndërhyrje në të drejtën e [kërkuesit] për 'gëzimin paqësor të [pasurive] të tij'." Lejet